

Algèria, una guerra sense nom

A dos anys de la suspensió de les eleccions que guanyà el FIS, Algèria es bat en un sagnant conflicte civil. L'esperança de solució queda lluny, més quan integristes i FAN se situen en pols oposats de cara a una possible negociació.

Tres setmanes després de l'assassinat de cinc francesos a Alger, el president Liamine Zéroual ha obert negociacions amb alguns partits polítics algerians. La proposta semblaria audaç, si no fos que Zéroual ha tornat a excloure del diàleg el Front Islàmic de Salvació (FIS). El Front de les Forces Socialistes (FFS) i l'Agrupament per la Cultura i la Democràcia (ACD) s'han negat a participar-hi.

En una carta enviada al president, Ali Belhadj, el segon home del FIS, recorda des de la cel·la de la presó que la fi de la violència exigeix de negociar amb la seva formació, il·legalitzada pel govern després de la suspensió del procés electoral, el gener del 1992. En la primera tanda d'aquelles eleccions, les primeres plurals des de la independència de França (1962), el FIS aconseguí la majoria dels escons. El FFS, que dirigeix Ait Ahmed, es convertí en la segona força parlamentària, davant del Front d'Alliberament Nacional (FAN), la formació que va conduir la lluita contra els francesos. El FAN havia estat partit únic fins el 1991.

El FIS, enfortit per la intransigència dels militars i dels hereus del règim anterior, continua l'ofensiva contra els interessos occidentals, especialment de França, alhora que propaga la seva ideologia moralitzadora. Aquests dies, el Grup Islàmic Armat (GIA), acostatat al FIS, ha amenaçat professors i alumnes que gosin entrar a classe quan comenci el curs. El GIA argumenta que els programes no s'ajusten a la doctrina de l'Islam.

Els enfrontaments entre militants integristes i soldats governamentals han causat, en dos anys, més de 8.000 morts, una

La il·legalització del FIS fou la guspira que originà la violència a Algèria. Des de llavors, hi ha hagut més de 8.000 morts.

xifra considerable per una guerra que no vol ni dir-se'n. El conflicte i els reiterats atacs contra el ciutadans estrangers –han mort fins ara 56 occidentals– han dut a la paralització de centenars de projectes i a l'èxode dels tècnics, la majoria europeus.

La resposta del govern, dominat pels militars, no ha estat gaire original. Ha optat per la repressió: Amnistia Internacional ha denunciat que les forces de seguretat torturen de forma sistemàtica els sospitosos de simpatitzar amb el FIS. Així ha provocat una radicalització dels sectors afins als integristes. Aquests tampoc no demostren gaires escrúpols quan degollen les víctimes: comerciants de productes prohibits –alcohol, principalment–, polítics, funcionaris del règim, periodistes o intel·lectuals que defensen una Algèria tolerant i laica. Entre els assassinats destaca la figura de Djilali Belkhenchir, un pediatre entusiasmat pel projecte conciliador que representava Mohàmed Boudiaf. Boudiaf fou abatut l'any 1992, pocs mesos després de tornar de l'exili marroquí. La seva mort mai no ha estat aclarida, encara que hom sospita que fou ordenada

pels sectors del règim contraris a la transparència i a actituds més comprensives envers l'islam polític.

Zéroual, un home de consens entre les famílies del règim, elegit president a principi d'any, confia en la solució militar i en França que sembla respondre a la crida desesperada del Govern algerià. Ha negociat una part del deute extern d'Algèria i ha defensat Zéroual en la UE. Una actitud que contrasta amb la més prudent dels Estats Units, crítics amb els militars que varen interrompre el procés electoral. El Departament

d'Estat opina que els integristes poden ser uns bons aliats d'Occident. I per a mostra presenta l'Aràbia Saudita i el Pakistan, dos països dominats per la xària (lleï islàmica) que sempre han donat suport a les incitatives americanes. L'Aràbia Saudita posseeix un dels règims més despòtics del món –hi són prohibits els partits, hi ha centenars de presos polítics, la dona és completament marginada– i no s'ha aixecat cap veu per denunciar aquesta dictadura.

“Considero que l'administració Clinton és més realista que no pas el Govern francès”, reconeix Anouar Haddam, representant del FIS als Estats Units. “Amb qui pensa que podrà discutir França en un futur pròxim?”, es demana Haddam. A Washintong s'adrecen també polítics com Ait Ahmed, del FFS, que propugnen una solució negociada que respecti els milions d'algerians que menyspreen el govern, però que no volen una república islàmica. “No volem que els Estats Units caiguin en aquesta anàlisi maniquea, segons la qual només hi ha el poder i els grups armats”, declara Ahmed. **Antoni Castel**